

GŁOS NARODU

NR. 24. — ROK XXXIX.

PONIEDZIAŁEK
25 STYCZNIA 1932.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	4 gr. 10	Przedpłata zróżn. dla nauczycielstw ludowego	Za zmianę adresu dopłata 50 gr
	z odnośnikiem	bez odnośnika				
Miesięcznie	6-20 zł.	5-70 zł.	6-20 zł.	9-50 zł.	5-70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-05.

List pasterski Ks. Biskupa Częstochowskiego.

JE. Ks. Dr. Teodor Kubina, biskup Częstochowy, wydał list pasterski z racji rozpoczynającego się nowego 1932 roku. Na wstępie Ks. Biskup przedstawia dwa światy i dwa porządki. Istnieje świat ludzki, to suma dzieł, jakie ludzie na ziemi stworzyli i wciąż tworzą, suma praw i stosunków, jakie ludzie na ziemi zaprowadzili. Istnieje też inny świat, który Bóg bezpośrednio stworzył i wciąż utrzymuje, są to prawa, które On sam ustalił i objawił. Świat Boży we wszystkim kieruje się Jego prawem.

Świat ludzki, po ustaleniu na ziemi porządku, oddał Bóg ludziom, aby swobodnie na niej tworzyli także swój ludzki świat i porządek. Świat i porządek ludzki tylko wtedy będzie dobry, jeżeli będzie w harmonii ze światem Bożym i z porządkiem przez Boga ustanowionym. Załamanie się, jeżeli stanie w przeciwieństwie do świata Bożego.

porządek gospodarczy bez Boga.

Rezultat — zachwianie się w podstawach dzisiejszego świata.

„Według porządku Boskiego — pisze Ks. Biskup — ziemia i wszystkie dobra na niej mają służyć wszystkim ludziom, bo wszyscy z nich muszą żyć. A tymczasem dziś miliony ludzi żyją w ostatniej nędzy, nie mają ani chleba, ani innych środków do życia potrzebnych. Nie zawiodła nas ziemia, nie zawiodł nas świat Boży. Nigdy bowiem nie było tyle dóbr na ziemi co dziś, tyle zboża, węgla itd. Ale zawiodł nas porządek ludzki. Kierując się egoizmem, a nie prawem Bożym, ludzie doprowadzili do wprost paradoksalnego stanu rzeczy na ziemi. Bo czy to nie jest paradoksem, że miliony dlatego nie mają chleba, że jest za dużo zboża na ziemi, dlatego siedzą w zimnych pokojach, że jest za dużo węgla na ziemi, jednym słowem — dlatego znajdują się w skrajnym ubóstwie, że jest za dużo bogactwa na ziemi...“

Załamał się świat kulturalny.

Nigdy nauki i technika nie szczyły się

większymi postępami i nigdy życie nie było tak łatwym i przyjemnym, jak dziś. A jednak nigdy nie było więcej smutku i rozpaczliwych nauk, zbrodni i samobójstw, jak w czasach dzisiejszych. Nic dziwnego. Kultura bez Boga nie może być źródłem życia. Tak samo i w życiu politycznym. Mimo ułatwień komunikacyjnych, coraz bardziej zaciebiających się interesów między narodami, nigdy nie było takiej rozterki, braku solidarności i zgody, jak obecnie. Załamał się zatem cały świat ludzki.

Obok ogólnego kryzysu na wszystkich polach życia zjawiał się jako najcięższy i najniebezpieczniejszy —

GŁĘBOKI KRYZYS DUSZY LUDZKIEJ.

Bolszewicy, zniszczywszy stary świat wśród morza łez i krwi, rzucili się z piekielną wściekłością na sam świat Boży. Znaleźli dużo zwolenników i wśród innych narodów, często nie zdających sobie sprawy, że pracują dla bolszewizmu. Znaleźli ich i w naszym społeczeństwie. Świadczy o tym atak na małżeństwo i rodzinę. Te ataki na świat Boży, to dziś najgroźniejsze niebezpieczeństwo. Gdyby się udały, znaczyłoby to koniec świata.

Następnie pyta się Ks. Biskup, czy ta katastrofa nam grozi dziś i odpowiada, że nie.

LUDZIE MOGĄ ZNISZCZYĆ TYLKO SWÓJ PORZĄDEK.

„Załamał się wprawdzie ludzki świat i porządek i nadal się łamie, jak stwierdziliśmy, ale nie załamał się świat Boży i porządek Boży na ziemi. Stoją on mocny, niezachwiany, niewyczerpany. Jeżeli ludzkość dziś jeszcze w ogóle żyje mimo załamania się jej świata i porządku, to tylko dlatego, że istnieje na ziemi niewzruszony świat Boży i porządek Boży. Ten niezaprzeczalny fakt jest też dla nas jedyną, ale najpewniejszą gwarancją, że nie tylko nie zginiemy, ale, że na gruzach starożytności ludzkiego świata i porządku będziemy mogli odbudować nowy lepszy świat i porządek, bo ten niewzruszony. (KAP).“

—00—

Dekret o rozwiązaniu Zak. Jezuitów w Hiszpanii.

Madryt, 24 stycznia. Wczoraj wieczorem ogłoszony został dekret rządu hiszpańskiego rozwiązujący w Hiszpanii Zakon O. O. Jezuitów. Dekret postanawia, że do dnia 3 lutego mają być zlikwidowane w Hiszpanii wszystkie klasztory jezuitów. O. O. Jezuitom zabroniony jest pobyt w kraju a majątki ich przechodzą na własność państwa. Z dniem ogłoszenia dekretu odebrane zostało Jezuitom prawo dysponowania ich majątkiem. Kościoły jezuickie i przedmioty kultu religijnego zostaną przekazane biskupom diecezjalnym. Gubernatorzy prowincjonalni zostali upoważnieni do bezwzględnego stłumienia rozruchów, jakiegoby w związku z wykonaniem dekretu miały wybuchnąć.

szczenia dekretu odebrane zostało Jezuitom prawo dysponowania ich majątkiem. Kościoły jezuickie i przedmioty kultu religijnego zostaną przekazane biskupom diecezjalnym. Gubernatorzy prowincjonalni zostali upoważnieni do bezwzględnego stłumienia rozruchów, jakiegoby w związku z wykonaniem dekretu miały wybuchnąć.

Zawody konne w Zakopanem.

W sobotę, w drugim dniu zawodów konnych rozegrano na 11 przeszkodach do 110 cm. wysokości, 3 m. szerokości konkurs hipiczny dla jeźdźców cywilnych. Wzięło w nim udział 9 koni. Pierwsze miejsce uzyskał p. Wilhelm Schön (Śląski Klub Jeździecki) na koniu „Dorian“ bez punktów karnych w czasie 34 sek.

Następnie odbyły się wyścigi skijöringowe i skiskijöringowe. Do ekiskijöringu 5-tej kategorii na dystansie 1800 m. stanęło trzech jeźdźców. Zwyciężył w czasie 2 minuty 16 sek. por. Kociejowski (KOP) na koniu „Picador“ z narciarzem Ochotnickim. Wskijöringu 5-tej kategorii pierwsze miejsce zajął narciarz Kuś z koniem „Gilbertem“ (por. Kociejowski). Na zakończenie odbył się skijöring góralski do którego stanęło 6 jeźdźców. Zwyciężył pięknym finiszem jeździec Okraglak Paweł na „Lopku“ z narciarzem Chychem Wacławem.

WYŚCIGI NIEDZIELNE.

Zakopane 24 I. (PAT). W niedzielę 24 b. m. rozegrano tu w trzecim dniu zawodów konkurs szybkości o nagrodę imienia R. Sanguszki. Dystans 2.000 metrów. przeszkód 14 do 130 cm. wysokości. Startowało 34 koni. Warunki na torze i atmosferyczne znakomite.

1) Por. Dąbski-Nerlich na koniu „Regent“ 3 min. 43 sek., 2) por. Wilczkiewicz na koniu „Leader“ 3.57 1/2, 3) por. Biliński Tad. na koniu „Ola“ 3.58.

Po konkursie tym odbył się po raz pierwszy na zimowych torach Polski wyścig kłusaków, do którego stanęły trzy konie. Wyścig ten wygrał por. Kociejowski za „Wacjatem“.

W skiskijöringu na dystansie 2.000 metrów zwyciężył por. Kociejowski na „Drednot“ w czasie 2 min. 29 sek. z narciarzem Ochotnickim.

Skijöring wygrał w czasie 2 min. 47.4 sek. narciarz Łukaszczyk za „Erosem“.

W cross-country na dystansie 4.000 metrów zwyciężył ppor. Biliński na „Ognaszce“ w czasie 5 min. 58.4 sek.

Pierwsza kłeska hokeistów polskich w Ameryce.

Boston. (PAT) Onegdaj rozegrała polska drużyna hokejowa, mająca wziąć udział w Igrzyskach zimowych olimpijskich w Lake Placid, w Bostonie pierwszy swój mecz przedolimpijski z serji 5, jakie mają się odbyć przed igrzyskami. Pierwsze to spotkanie odbyło się z drużyną „Boston Hockey Club“ i zakończyło się porażką naszej drużyny 4:3. Gra naszych hokeistów bardzo się podobała,

Obawy nowego puczu Heimwehry.

SOCJALIŚCI PRZYGOTOWALI SIĘ NA WYPADK ZAMACHU.

Wiedeń 24. 1. (PAT). Wczoraj krążyły we Wiedniu pogłoski, jakoby Heimwehra zamierzała urządzić zamach stanu w dniu 24 lub 25 stycznia. Ze strony rządowej zaprzeczono stanowczo tym pogłoskom i zapewniono jednocześnie, że władze na wszelki wypadek poczyniły wszystkie konieczne zarządzenia. — Dzień dzisiejszy przeszedł spokojnie tak we Wiedniu, jak i w całej Austrii.

„Arbeiter Ztg.“ ogłasza dzisiaj na naczelnym miejscu wskazówki zarządu partii socjal-demokratycznej na wypadek zamachu stanu Heimwehry. Cyrkularz zaleca członkom partii popieranie władz legalnych w ich akcji prze-

ciwko „puczystom“. Cyrkularz zaznacza dalej, że akcja socjalistyczna nie będzie skierowana przeciwko rządowi konstytucyjnemu, albo przeciwko jego organom, lecz wyłącznie przeciwko oddziałom Heimwehry. „Arbeiter Ztg.“ zamieszczając powyższy cykularz zaznacza, że nie jest on alarmem, lecz tylko przygotowaniem na ewentualność zamachu, proklamowanego jawnie przez ks. Starhemberga. Raz jeden — pisze dziennik — daliśmy się zaskoczyć puczem, drugi raz nie uda się to Heimwehrze. Jesteśmy gotowi do decydującej walki o obronę Republiki austriackiej.

—000—

Rewolucja komunistyczna w San Salvadorze.

Nowy Jork, 24 stycznia. W środkowo-amerykańskiej republice San Salvador wybuchła rewolucja komunistyczna. Powstańcom udało się zająć kilka miasteczek w prowincji północno-zachodniej. Rząd amerykański i kanadyjski

wysłały do San Salvadoru po jednym krążowniku i po dwa kontrtorpedowce, celem ochrony życia i mienia cudzoziemców. Z Panamy wyjechał również do San Salvadoru krążownik angielski.

Japończycy grożą zajęciem Szanghaju

Moskwa, 24 stycznia. Korespondenci prasy sowieckiej donoszą, że naczelne dowództwo wojsk japońskich w Mandżurji zawiadomiło władze chińskie, że jeśli do 48 godzin nie zostanie spełnione żądanie rozwiązania chińskich organizacji antyjapońskich i zaniechania bojkotu towarów japońskich, wojska japońskie zajmą dzielnicę chińską i arsenał chiński.

Briand optymistą.

Twierdzi, że niebezpieczeństwa wojny nie ma.

Londyn. (PAT). „Ewening Standard“ zamieszcza opis pożegnalnej wizyty angielskiego publicysty Slocombe'a u Brianda, który udzielił Slocombe'owi wywiadu, owianego wyjątkowym optymizmem. Na zapytanie co do możliwości wojny Briand odpowiedział: Nigdy w ciągu ostatnich 10 lat nie było mniejszego niebezpieczeństwa wojny niż obecnie. Jakże jest możliwa wojna? Niemcy nie mają interesu w wojnie, ani żadnego powodu wszczynać wojny. Są one otoczone potężnymi sąsiadami, jak Francja, Polska, Czechosłowacja, ze strony których nie ma obawy żadnej awantury.

Co do Sowietów, to ich potęga oparta na rewolucji, obecnie się ustabilizowała i z biegiem czasu staną się one coraz bardziej konserwatywne. Sowiety nie życzą sobie wojny i są obecnie jednym z najgorętszych zwolenników pokoju.

FRANCJA PRACUJE NAD NOWĄ KONSTELACJĄ POLITYCZNĄ.

Wiedeń 24. 1. (PAT). „N. W. Tagblatt“ do nosi z Paryża: Dyplomacja francuska studjuje obecnie pilnie sytuację polityczną w Europie wschodniej i dąży do zgrupowania Austrii, Węgier i Bułgarii dokoła Małej Ententy. W Paryżu bawią obecnie: premier bułgarski Muzanow, bułgarski minister skarbu Stefanow, rumuński minister spraw zagranicznych ks. Ghica. Głównym przedmiotem narad są sprawy gospodarcze i finansowe. „N. W. Tagblatt“ sądzi, że przygotowuje się zbliżenie między Małą Ententą a Bułgarią. Wynik rozmów paryskich będzie przedmiotem narad konferencji M. Ententy w Montreux.

ROKOWANIA NUNCJUSZA PAPIESKIEGO Z RZĄDEM LITEWSKIM.

Kowno 24. 1. (PAT). Nuncjusz papieski w Kownie Azata prowadzi nieoficjalne rokowania z rządem litewskim w sprawie unormowania stosunków między rządem litewskim a Stolicą Apostolską. Rokowania posuwają się naprzód, gdyż rząd litewski skłonny jest do ustępstw. Działalność akcji katolickiej i wykonywanie konkordatu mają być unormowane w specjalnym statucie na wzór statutu, jaki istnieje między rządem włoskim a Watykanem.

Akademja żałobna ku czci ś. p. A. Średniawskiego.

Wczoraj o godz. 9 rano odbyło się w kościele Marjańskim nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Andrzeja Średniawskiego a o godz. 11-tej sala Teatru „Bagatela“ w Krakowie wypełniła się po brzo delegacjami Organizacji ludowych z całej Polski, przybyłymi dla złożenia hołdu pamięci wybitnego parlamentarzysty polskiego ze Stronnictwa ludowego, wielkiego patrioty i kryształowego człowieka. Pierwsze rzędy foteli i miejsca na galerji zajęli przywódcy ruchu ludowego, delegaci Stronnictwa, m. in.: z ramienia Chrześ. Dem. b. sen. Adelman i b. poseł Dr. Kuśnierz, naczelny redaktor „Głosu Narodu“ p. A. Działkowski i Ks. red. J. Piwowarczyk, przedsta-

wiciele Stronnictwa Narod. i in., reprezentanci różnych ugrupowań społecznych, młodzież miejscowej i wicyskiej itd. Na scenie na czarnym tle widniał portret ś. p. Andrzeja Średniawskiego, ozdobiony zielenią i kwiatami, a pod nim ustawili się ze sztandarami chłopci ziemi krakowskiej i Podhala w strojach ludowych.

Po odegraniu przez orkiestrę symfoniczną marsza żałobnego Szopena, zabrał głos prezes Wincenty Witos, witany manifestacyjnymi długotrwałymi oklaskami i okrzykami. Przemówienie swoje poświęcił scharakteryzowaniu osoby zmarłego działacza ludowego jako człowieka i patrioty. Cechowały go: skromność, prostota, oliarna praca dla drugich i czystość przekonań. Gardził służbą, nie myślał o karierze i odznaczeniach, a myślał o lepszym jutrze Polski była wytyczną jego pracy publicznej. Był apostołem zdrowej myśli na redowej jeszcze na długie lata przed wojną, gdy wybuchła wojna światowa, dużą część własnego majątku oddał na wyekwipowanie polskiego żołnierza.

Średniawski głęboko bolał nad waśnian-

a ich zachowanie niezwykle fair i walka pełna rycerskiej lojalności wywołała jak najlepsze wrażenia.

MĘDZYMIASTOWE ZAWODY HOKEJOWE Lwów—Kraków, o puchar „Gazety Porannej“, rozegrane w dniu wczorajszym na lodowisku Makabi przyniosły wynik 1:1 (1:0, 0:1, 0:0).

w kraju i ostrzegal przed katastrofalnymi skutkami, jakie Państwu przyniesie brak spójności i wzmagający się rozstrój wewnętrzny. W życiu prywatnym i publicznym kierował się zawsze uczciwością i prawdą; zwyciężał czy przegrywał, nigdy nie sprzeniewierzył się tym hasłom. Ponieważ pracował w cieniu, i nie garnał się do tych, którzy rozdają ordery, nie spotkało go żadne odznaczenie. Pamięć i wdzięczność jednak, jaka lud polski żywi do jego osoby są wymowniejszym świadectwem uznania od orderów. „Wierzmy — kończył prezes Witos, — że jeśli nie cały Naród, to olbrzymia jego część — lud polski pójdzie śladami Średniawskiego i jego czyścących wskazaniach, płynących z pobudek gorącego patriotyzmu i religijności, zawsze przestrzegając będzie“.

Zebrań przyjęli przemówienie prezesa Witosza huraganowymi oklaskami, poczem p. Mierzwa, prezes Akademickiej młodzieży ludowej w Krakowie złożył na jego ręce wyrazy czci i hołdu dla działaczy ludowych, a p. Ściborowska, sekretarka akad. ml. lud. wręczyła posłowi Witosowi bukiet kwiatów.

Następny mówca, b. rektor Uniw. Jag., sen. Marchlewski, stwierdził, że śmierć Średniawskiego stała się wielkim nieszczęściem dla ludu polskiego. Opuścił go wielki altruista, rzadki typ człowieka o sercu wszystkich kochającym, przejęty do głębi troską o los Państwa i Narodu. Pragnął widzieć Polskę go spodarzo silną i moralnie zdrową i na jej usługi oddał wszystkie swoje siły.

Po odśpiewaniu przez chór „Gaude Mater Polonia“, były minister Lasocki podzielił się ze słuchaczami wspomnieniami z osobistych przeżyć ze Średniawskim na terenie działalności publicznej, wskazując przykładami na niezwykle zalety osobiste i cnoty obywatelskie, cechujące świetlaną postać Średniawskiego i głęboką religijność, która zajaśniała szczególnie przy jego śmierci. Mówca przypomniał akcję Księcia Metropolity Sapiehy w sprawie opieki nad ludnością b. Galicji, intet nowaną w Austrii i Czechach i podniósł udział w niej śp. Średniawskiego.

Były min. Kiernik podkreślił, że Klub parlamentarny P. S. L. przyłącza się całym sercem do manifestacji żałobnej na cześć Średniawskiego. Ma do tego podwójny tytuł: 1) Średniawski, wzór polskiego parlamentarzysty ludowego, jeszcze w okresie zaburczym umiał wykuwać z konstytucyjnych możliwości nowe warunki rozwoju ludu polskiego, 2) zasłużył się wybitnie okolo zjednoczenia ruchu ludowego. Niestety, Średniawski w wolnej Ojczyźnie doczekał się kłęski parlamentarzysty. Przeżył on dwie tragedje: jedną w r. 1914, gdy pod przymusem, brat przeciw bratu nasawiał bagnę, a drugą teraz. Odszedł jednak z wiarą, że jak przez morze krwi i łez wojny światowej zawitała wolność, tak i teraz po ponurej polskiej nocy nadejdzie chwila wybawienia.

Wszystkie te przemówienia nagradzano go rącami oklaskami, poczem przedstawiciel młodzieży wiejskiej p. Kurek w gwarze ludowej przedstawił testament duchowy Średniawskiego i złożył przyrzeczenie, że młodzież wiejska nie zaprze się nigdy swego przewodnika. Następnie składali hołd cieniem zmarłego woźca ludowego: Ks. Panaś im. Ziemi lwowskiej, p. Michalkiewicz — Wielkopolski, b. min. Osiecki — Kongresówki, góral Krzeptowski — Podhala, p. Kaniński — Podola i b. poseł Wójcik z Wyciąż — Ziemi krakowskiej. Odśpiewaniem Roty zakończyła się podniosła uroczystość. Z sali Teatru chlapi wynieśli prezesa Witosza wśród manifestacyjnych oklasków i okrzyków na ulicę, gdzie zgromadzona licznie publiczność zgłowała mu życzyć — ować.

Co słuchać w Krakowie.

Poniedziałek 25: Nawrócenie św. Pawła ap.

Wtorek 26: św. Polikarpa

Wtorek 26: wsch. słońca o godz. 7.43, zach. o 16.42.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Faust“ (opera) Gość. wystąpią pp.: Ada Sari i Władysław Kiepusa.

Wtorek 26: „Baltazar“ (ceny zniżone).

Były raz dwie Kobiety — biedne obie.

Ta ładna nie dbała o siebie, oszczędzała z wieczną myślą o małym posagu dla zamążpójścia Trocka ją zjadła — straciła wdzięk i została starą panną. Druga, mniej piękna, żyła jak ptak śmiała się do życia, poprawiała naturę kosmetyką, nawet za ostatni grosz kupiona perfumami się skropiła. Filuterność i wdzięk kobiecy, wywołane życiem rozemnianym sprawiły, że szczególnie ma teraz własne ognisko domowe i los wcale jej nie kopnął. Kupujcie kosmetyki, perfumy, oszczędność nie popłaca.

Drogerja — Perfumerja — Skład apteczny

im. św. Teresy **STEFAN HYLÄ** Kraków, ul. Wiślna 6.

Telefon 138-09

poleca: perfumy, wody kolońskie (także na waga), pudry, mydła, kremy, wszelkie kosmetyki, grzebienie, szczotki, przybory do golenia, pasty do zębów, puderniczki, farby do włosów.

Stale na składzie: leki, zioła, świeży tran i opatrunki.

Dziś! „BŁĘKITNY DUNAJ“

Najpiękniejszy film sezonu. — Przepudna Rapsodia o miłości, zdradzie i upoonej muzyce cyganów.

„Romanse cygańskie“

W rolach głównych: słynna gwiazda „UFY“

BRYGIDA HELM

oraz jej świetny partner

RUDOLF SCHILDKRAUT

Walec Straussa, rapsodję węgierską, oraz przepiękne romanse węgierskie wykonuje ze zdumiewającym mistrzostwem słynna na cały świat

„Królewska Kapela Cygańska“.

Artydzielo, które w całym świecie święci niebawale triumf wyświeta

Dziś!

Teatr „UCIECHA“

Wspaniały most kolejowy

który będzie mieć 3,3 kil. długości, zamierza budować Danja. Byłby to największy most kolejowy w Europie.

UWAGA!

Skutkiem rekordowego powodzenia pierwszej polskiej komedji dźwiękowej pod tytułem

„UŁANI, UŁANI, CHŁOPCY MALOWANI...“

film ten prolongowano jeszcze na kilka dni tylko w kinie „Bagatela“

po cenach popularnych, a więc dla wszystkich dostępnych!

UWAGA!

Dochodzenia w sprawie milionowej kradzieży.

Organa policyjne prowadziły przez cały dzień wczorajszy dochodzenia w sprawie niezwyklej kradzieży pieniędzy, kosztowości futer (na łączną sumę 1.200.000 zł.) na szkodę p. Ciunkiewiczowej w Grand-Hotelu przy ul. Sławkowskiej. P. Ciunkiewiczowa 40-letnia kobieta mieszkała tam ze swoją przyjaciółką Heleną Zuckrzewską z Warszawy, administratorka jednego z pism stołecznych.

Kradzież zauważyły obie panie w piątek w południe. Widząc rozległy wierzch walizy i skradziono pieniądze oraz kosztowności, wyszły do miasta, nie zgłaszając o tajemniczym zjawisku ani zarządowi hotelu ani policji. Uczyniły to dopiero okolo 4 tej popołudniu pewien młodzieniec p. L., znajomy tych pań z Krakowa.

Policja stwierdziła, że wierzch walizy był odejęty bardzo starannie ostrem narzędziem, prawdopodobnie brzytwą. Przeprowadzono daktyloskopijne badanie odcisków palców, na tej walizce, co niwątliwie wyjaśnił tajemniczą sprawę. Klejnoty p. Ciunkiewiczowej są ubezpieczone na 4 miliony franków na wszystkie kraje europejskie, z wyjątkiem Bułgarii i Rosji. P. Ciunkiewiczowa posiada podobno palaczkę w Paryżu, posiadłości w Normandji, kilka kamienic w Moskwie itd. Do Polski przybyła przed miesiącem z zamiarem kupienia majątku i osiedlenia się w nim na stałe. Także znaną. Przybyła do Krakowa dla zasięgnięcia

porady u lekarza specjalisty i w sobotę miała wyjechać do Zakopanego.

Najbliższe godziny przyniosą niewątpliwie rozwiązanie tej zagadkowej afery.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Zew Północy“.

WANDA: „Bal w operze“ (w roli gł. Iwan Petrowicz).

ADRIA: „Marokko“, w roli gł. Marlina Dietrich.

APOLLO: „Kongres tańcy“ (w roli głównej Liljana Harvey)

BAGATELA: „Ułani, Ułani“...

SZTUKA: Madame Erna (w rol. głównej Annabella).

SŁOŃCE: „Kłamstwo Niny Petrówny“ (w roli gł. Brygida Helm).

WARSZAWA: „W pogoni za milionami“ (w roli gł. Lucjan Albertini).

UCIECHA: „Błękitny Dunaj“, w roli gł. Brygida Helm.

DZIŚ „FAUST“ Z POZEGNALNYM WYSTĘPEM ADY SARI I DEBIUTEM WŁADY-SŁAWA KIEPURY. Dziś, tj. w poniedziałek o godz. 8 wieczorem odbędzie się w teatrze miejskim im. J. Słowackiego przedstawienie arcydziela Gounoda „Faust“, w którym poezna publiczność krakowską naszą znakomitą śpiewaczka p. Ada Sari, oraz zadebiutuje w tytułowej partji Władysław Kiepusa. Pozostała obsada bez zmian. Dyryguje dyr. Bol. Walek-Walewski. Bilety na powyższe przedstawienie od soboty rozsprzedane.

SALA BOŁOŃSKIEGO. Claudio ARRAU wszechświatowej sławy pianista-wirtuoz wystąpi z jedyнным koncertem w piątek, dnia 29 bm. o godz. 8.30 wiecz.

Claudio ARRAU jest obecnie jednym z najbardziej uznanych i cenionych pianistów młodej generacji. W niesłychanie szybkim czasie podbił on sobie publiczność i prasę nie tylko Europy, ale i Ameryki, wzbudzając swojem występami sensację w świecie muzycznym. Po występach w Berlinie, które mu przyniosły sławę — drogą jego prowadzi przez wszystkie wielkie miasta Europy, Ameryki północnej i południowej. W Polsce jest on też dobrą znany z licznych występów we Warszawie.

Bilety w cenie od zł. 1.30 do 4.50 (łącznie z garderobą) do nabycia w składzie fortepianów Wł. Boloński, Rynek gł. 34.

DEMONSTRACJE SOCJALISTYCZNE.

Wczoraj rano odbywało się w salach domu robotniczego PPS. przy ul. Dunajewskiego zebranie socjalistyczne. Przemawiali na temat sytuacji gospodarczej w kraju pos. Żuławski i in. Po zebraniu zaczął się formować na ul. Dunajewskiego pochód, który policja rozprószyła. Z ul. Dunajewskiego grupki robotników wśród śpiewu „Czerwonego Sztandaru“ przeszły na Rynek, gdzie jednak skonsygnowana policja przy użyciu pałek gumowych gromadzące się tłumy rozprędziła.

WIELKA ZABAWA KOSTJUMOWA VI Kola T. S. L. odbędzie się jak co roku w salach Tow. Technicznego w sobotę 30 stycznia o godz. 9 wiecz. — Zaproszenia wydaje Koło VI T. S. L. Rynek 6, II p. od 5—7 wiecz.

Radio.

Wtorek 26 I. 1932.

Kraków (312.8) G. 11.45 Tr. z Warszawy; 11.58 Sygnal czasu; 12.10 Plyty gramofonowe; 13.10 Komun. z Warszawy; 13.40 — Tr. ze Lwowa i Warszawy; 15.45 „Chwila lotnicza“; 15.45 Transmisje z Warsz.; 16.20 Odczyt z Wilna; 16.40 Komunikaty harcowskie; 16.45 Plyty; 17.10 Odczyt p. t.: „Malarstwo polskie z przed stu lat“, wygl. dr. E. Lepkowski; 17.35 Koncert z Warsz. 18.50 Rozmaitości; 19.10 Odczyt p. t. „Z Suszaku do Dubrownika — wzdłuż wschodnich brzegów Adryatyku“, wygl. p. E. Morawska; 19.25 Program na dz. nast.; 19.30 Wiadomości sport; 19.35 Plyty; 19.45 Transmisje z Warszawy; 22.50. Wiadomości kultur. Krakowa; 23.00 Retr. ze stacyj zagranicznych; 24.00. Hejmał z wieży Marjackiej.

Katowice. 14.55. Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śl. 15.05 Intermezzo muzyczne; 15.15 Transmisje z Warszawy; 19.05 Odcinek powieściowy; 19.20. Olga Regorowiczowa: „Wyrąbany chodnik“ — G. Morenka; 19.40 Komunikaty sportowe;

Lwów. 13.40 „Co robić aby bez nakładu gotówki otrzymać większe korzyści z łąk“ wygl. prof. B. Janowski. Transm. na wsz. stacje P. R.; 13.55 Muzyka ludowa z płyt; 14.00 Pogadanka rolnicza „Skarby na pastwisku“, wygl. prof. Br. Janowski. Tr. na wsz. stacje P. R.; 15.25 „Jak palić w piecu, aby było ciepko“, wygl. inż. St. Kwolek; 19.10 Pogadanka literacka p. Idy Wieniewskiej; 21.55 Skrzyńka poczt. techn. w opr. inż. J. Mińskiego; 22.50 „Qui pro quo za 11 groszy“, radiokabaret w opr. pp. J. Tępy i J. Włodyki.

Od soboty,
23 stycznia b. r.

W Kinoteatrze

„ŚWIT“

Jeden z najlepszych filmów tego sezonu
z najnowszej produkcji dźwiękowej

ZEW PÓLNOCY

Akcja filmu rozgrywa się na tle dzikich, srogich, pełnych niebezpieczeństw, tajemniczych okolic podbiegunowych. — Szczyt techniki i reżyserji. — Film naprawdę godny widzenia.

W głównych rolach: Najslyniejszy artysta, znany **LOUIS TRENKER** z filmu „Monte Santo“ — znakomity narciarz oraz uroczą **EWA von BERNE**

Kierownik Ekspedycji Polarnej: LARS HANSEN. — Wspaniała ilustracja orkiestry salonowej! Film wyświetlany poraz pierwszy w Krakowie!

Początek przedstawień w dnie powsz. o g. 5 — 7 — 9, w niedzielę o godz. 3 — 5 — 7 — 9

Ceny miejsc od 50 gr. do 2 Zł. — Zniżki dla Urzędników, Wojskowych i Akademików

Sport

Wiadomości olimpijskie.

SZWAJCARZY NA IGRZYSKACH W LAKE PLACID. Skład oficjalnej reprezentacji szwajcarskiej na zimowe igrzyska olimpijskie w Lake Placid przedstawia się następująco: kierownik — E. Meyer z Montreux. Ekipa bobslejowa: Rene, Gustave i Gaston Fonjalaz. Narciarze: Chlogna i Kaufmann.

ANGLICY ZAMIERZAJĄ TRENOWAĆ WE WŁOSZACH PRZED IGRZYSKAMI OLIMPIJSKIEMI. Dla uzyskania w treningu przed olimpijskim warunków klimatycznych zbliżonych do tych, jakie panują w Los Angeles, angielscy lekkoatleci zamierzają przeprowadzić swój trening przedolimpijski we Włoszech.

Jak donosiliśmy, podobne zamiary ma i nasz Związek Lekkoatletyczny w stosunku do Kusocińskiego.

NIEMIECCY HOKEJSCY JADĄ DO LAKE PLACID. Niemiecki Komitet Olimpijski i Niemiecki Związek Łyżwiarzy postanowiły ostatecznie wysłać niemiecką reprezentację w hokeju lodowym na igrzyska zimowe do Lake Placid. Decyzja ta zapadła na skutek zgody organizatorów igrzysk, aby drużyna niemiecka rozegrała zamiast 9 tylko 6 spotkań w ciągu 10 dni.

REPREZENTACJA HOKEJOWA STANÓW ZJEDNOCZONYCH NA IGRZYSKA OLIMPIJSKIE. W tych dniach w nowojorskim Madison Square Garden odbył się eliminacyjny mecz hokejowy o tytuł reprezentowania barw Stanów Zjednoczonych w olimpijskim turnieju hokejowym w Lake Placid.

Do walki stanęły zespoły New Yorku i Bostonu. Wbrew oczekiwaniom zwyciężyła drużyna New Yorku 1:0 (0:0, 0:0, 1:0). Wobec powyższego wyniku w turnieju olimpijskim weźmie udział reprezentacyjna drużyna Nowego Yorku.

NARCIARSKA EKSPEDYCJA OLIMPIJSKA FRANCJI. W Mont-Revard odbył się eliminacyjny konkurs narciarski dla wyłonienia olimpijskiej reprezentacji Francji na zawody w Lake Placid. Kandydaci do zawodów eliminacyjnych przeszli kurs specjalny pod kierunkiem specjalnie zaangażowanego trenera norweskiego.

Na zasadzie wyników eliminacji w skład narciarskiej ekspedycji olimpijskiej Francji weszli: Berthet, Cretin, Mugnier i Secretan.

SNIEG W LAKE PLACID spadł w ostatnich dniach, a zagrażająca poważnie igrzyskom olimpijskim odwilż ustąpiła miejsca pięknej pogodzie zimowej. Temperatura poniżej 0 stopni zapobiegająca tapaniu śniegu, pozwala przybyłym narciarzom na trening przedolimpijski.

Mistrzostwa Europy w hokeju lodowym w Berlinie.

Czeski Związek Hokeja Lodowego zrezygnował z organizacji mistrzostw Europy w hokeju lodowym na rok bieżący, obawiając się ryzyka finansowego, wobec czego mistrzostwa te w Pradze nie odbędą się.

Zgodnie z uchwałą czeskiego zebrała międzynarodowego związku hokeja, odbył się w Krynicy, w razie rezygnacji Czechosłowacji — mistrzostwa automatycznie odbędą się w Berlinie.

Berlin zgodził się na organizację mistrzostw, które odbędą się definitywnie w dniach 1-10 marca, w Berlińskim Pałacu Sportowym.

Kalendarz zawodów ligowych.

Opracuj podaliśmy kalendarzyk zawodów ligowych na miesiące: marzec, kwiecień, maj, czerwiec i lipiec.

Obecnie podajemy dalszy ciąg rozgrywek, przypadających na późniejsze miesiące b. r.

W sierpniu: 7-go: Garbarnia—Czarni, Lechia—Cracovia, Warta—22 pp., Ruch—LKS. 14-go: Polonia—Pogoń, Cracovia—Ruch. 15: Wisła—LKS. 21: Polonia—Cracovia, Wisła—Warszawianka, Warta—Ruch, 22 pp.—LKS. 28: Legia—Czarni, Cracovia—Warszawianka, 22 pp.—Pogoń.

We wrześniu: 4-go: Warszawianka—Ruch, Cracovia—Wisła, Pogoń—Legia, LKS.—Czarni, Warta—Garbarnia. 11: Legia—Wisła, Garbarnia—Cracovia, Czarni—Warta, LKS.—Polonia. 18: Polonia—Czarni, Garbarnia—Legia, Pogoń—Cracovia, Warta—LKS., Ruch—Wisła. 25-go: Warszawianka—Garbarnia, Wisła—Warta, LKS.—Pogoń, 22 pp.—Legia.

REKORD NA 100 YARDÓW WYROWNA- NY. Znanymi australijski sprinter Carlton przebiegł 100 jardów w 9,4 sek wyrownując w ten sposób rekord światowy.

WALNE ZGROMADZENIE KLUBU SPORTOWEGO „CRACOVIA“ odbędzie się w dniu 31 stycznia 1932 roku, w sali Towarzystwa 17 rzędniaków miejskich przy Al. Krasińskiego 1. 18 o godzinie 10 rano.

Dziś i codziennie

„WANDA“

w Kinoteatrze
dźwiękowym

SW. GERTRUDY 5.

FENOMENALNY PRZEBOJ KARNAWAŁOWY

Porywające arcydzieło dźwiękowe pełne słonecznego humoru, upojnych melodyj tanga, zawrotnego tempa rumbi. — Film muzyki czarownej rozgrywający się wśród szalonego rytmu zabawy, przy dźwiękach kielichów szampa i beztroskiej wesołości

BAL W OPERZE

Szampańska komedia ekscentrycznych przygód, i arcyplikantnych awantur.

Olsniwiająca przepychem wystawa... tysiączne tłumy, rozbawione kobiety, kuszące pięknem swego ciała i wytwornych toalet, lekkie flirtiki i gorąca miłość, uroczy nastrój i skandalik... i dozwolony czas na niedozwolone rzeczy.

W głównych rolach: IWAN PETROWICZ, LIANA HAD, GEORGE ALEKSANDER
Reż. Max Neufeld. — Muzyka Otto Stransky. — Muzyka... Taniec... Noc walc angielski, Santa Lucia tango, będą niewątpliwie rewelacją sezonu.

Początek seansów o godz. 5, 7, 9-10, w niedzielę o godz. 3, 5, 7, 9-10.

Asy bilardu walczą o mistrzostwo świata.

Powyżej widzimy mistrzów gry bilardowej od lewej: Faroux (Francja), Gabriels (Belgia) i Corty (Francja), biorących udział w walce o mistrzostwo świata, rozgrywanej w Paryżu.

Wystawa japońszczyzny w domu Szolajskich.

Muzeum Narodowe w Krakowie posiada najbogatszy zbiór wschodniej sztuki, ze wszystkich Muzeów polskich a pod względem ilości drzeworytów japońskich dorównuje największym kolekcjom światowym. Dość powiedzieć, iż w magazynach oddziału Muzeum krakowskiego im. Feliksa Jasińskiego znajdują się zgóra 2000 dzieł genialnego pejzażysty, jakim był — Hiroshige a potężny talent wszechstronnego Hokusai, poza długim szeregiem jego utworów, jest reprezentowany słynną kolekcją „Stu widoków Fudzi“.

Niestety cały olbrzymi zbiór japońszczyzny Muzeum krakowskiego, dla braku miejsca, nie jest udostępniony publiczności, leży w pakach, i tylko od czasu do czasu mamy sposobność oglądania najbardziej reprezentatywnych okazów na okresowych wystawach w Domu Szolajskich przy ul. Szczepańskiej. Zapobiegliwość dyrektora Kopy, który przy nieprawdopodobnych oddziałach muzealnych dokazuje istic heroicznych „wyczynów“ aby umożliwić publiczności stopniowe zapoznanie się z dorobkiem muzealnym — znalazła obecnie na wystawie sztuki japońskiej bardzo dośladny wyraz.

Wysławę urządził kustosz Muzeum Dr. Bocheński, ściągając do sal Muzeum Szolajskich najbardziej typowe objekty. Dominująca rolę wśród nich odgrywa t. zw. „kakemono“ — malowidła ścienne, robione wodnymi farbami, na jedwabiu i papierze, zwijane na walek. Kakemono nie zdobyły wciąż i zdobyć nie mogły z powodu swej delikatności — ścian mieszkań. Zawieszano je na czas krótki i następnie chowano, nasycając oczy bogactwem i subtelnością kolorystyki, efektami ornamentacyjnymi, misternym pedzelkowym rytmem i głębią symbolicznej treści. Wśród kilkunastu takich kakemono rozwieszonych na ścianach, przedstawiających bajeczne pejzaże japońskie oraz sceny z życia świata fauny i flory, zwracają uwagę dwa wielkie obrazy o przebogatej kolorystyce i finezyjnym rysunku, poświęcone Buddzie. Bawiący w Krakowie w ub. roku Jukio Jashiro, prof. historii sztuki w cesarskim Instytucie naukowym w Tokio osądził obydwie te kakemono jako wytwór sztuki buddyjskiej 18-towiecznej. Obrazem obu tych obrazów tworzą male prostokąły ze scenami z życia bóstwa japońskiego.

Ten sam prof. Jashiro nie znalazł słów zachwytu nad pięknoscią tkanin japońskich Muzeum krakowskiego, wyrażając zdumienie, skąd Jasiński mógł wejść w posiadanie tkaniny z herbem cesarzy japońskich (chryzant-

ma na szafirowym tle). Kilka z tych tkanin oglądamy w specjalnej gablocie.

Bardzo silnie są reprezentowane wyroby z laki. Lakami nazywamy, w ogólnym słowa znaczeniu, różnego rodzaju i wielkości przedmioty drewniane, pokryte kilkoma a nawet kilkadziesiątami pokładami rozmaicie zabarwionego płynu żywicznego, otrzymywanego z krzewu rhus vernicifera. I w tym dziale artyści japońscy stworzyli przedziwne całości, zdumiewające inwencją, smakiem i subtelnością wykonania, zwłaszcza tam, gdzie wcho-

dzą w grę różnego rodzaju inkrustacje. Piękne laki były wyrabiane na statkach, by nie schnąc kolejno pokłady lakieru nie padał najdrobniejszy pyłek. Na wystawie w Domu Szolajskich podziwiamy bogatą kolekcję pudełek lakowych (inro) wraz z brelokami (netsuke) o przepięknych rzeźbach wyobrażających bądźto jakieś potworne główki, maskarony, bądźto plaki czy zwierzęta w ciekawej interpretacji artystycznej.

Oglądamy dalej naczynia różnego rodzaju, całą zastawę herbacianą, szkatulki, pułeczki, ekran, grzebienie, szpilki i inne ozdoby do wpinania w misterne kobiece figury. O talentie kompozycyjnym i doskonałości wykonania świadcza dalej gardy do szabel, małe krążki, oddzielające rękojeść od klingi, z żelaza kutego lub brzozy, inkrustowane złotem i srebrem. Dwa egzemplarze, do siebie podobne, spotykają się bardzo rzadko. Muzeum krakowskie ma ich zgóra setkę. Gard istnieje dzisiaj jeszcze dziesiątki tysięcy (jeden z prywatnych zbiorów paryskich liczy ich 6000). Jest to wymownym obrazem olbrzymiego popędu na dzieła sztuki i szalonej podaży, której służyli całymi armiami rzemieślnicy, będący faktycznie artystami, urzeczywistniający wybornie cudze pomysły.

Jednym z najważniejszych działów Muzeum im. Jasińskiego to grafika, doprowadzona przez japońskich artystów do absolutnej, niedościgłej doskonałości. Dobry drzeworyt japoński jest poprostu zmartwych powstałą oryginalną alkwarełą, a nadto jest poniekąd nowym dziełem sztuki o specjalnym uroku. Kluczem do rozwiązania zagadki, w czym leży ów niepojęty urok japońskich drzeworytów jest — jak słusznie wyraził się Jasiński — wrodzona i kształcona subtelność, wrodzona i kształcona, przechodząca w krew, zręczność oraz pewność ręki i oka, artyści japońskiego. W kilkuset drzeworytach umieszczonych w suwakach znajdujemy przegląd najwybitniejszych artystów z epoki rozwoju grafiki japońskiej. W dziełach tych widzimy, prócz kwiatów, ptaków i pejzaży, czyny bohaterów z legend, dwory magnatów, życie codzienne szarego tłumy i t. d. Jest w niej i weryzm i stylizacja i mistycyzm, jest literatura i anegdota. Interesującej wystawy dopełniają okazy rzeźb i ceramiki. **sl.**

Ministerjum wychowania fizycznego.

Dekretem królewskim z dnia 3 grudnia 1931 roku powołane zostało do życia w Jugosławii ministerjum wychowania fizycznego. Do zakresu działania nowego ministerjum należeć będzie opieka i nadzór nad wychowaniem fizycznym w szkołach, specjalna opieka nad stowarzyszeniami PW. oraz sportowcami.

Przy zmianie adresu prosimy
PT. Prenumeratorów o łaskawe
podanie dawnego adresu.

Od dnia 22-go b. m. „SZTUKA“ W KINOTEATRZE

MADAME ERNA

Wspaniały obraz miłości, intrygi i tajemnic buduarów, pulsujący wszystkimi akordami ludzkich pragnień, pożądań i tęsknot! — Potrójnie znakomite arcydzieło, zmontowane z niezwykłym rozmachem imponującym mistrzostwem przez trójce reżyserską: świetnych szów reżyserskich, chlubnie znanych szeroko w świecie

R. SIODMAKA H. CHOMETTE'A

pod kierunkiem najstojniejszego współczesnego realizatora

ERYKA POMMERA

W głównych rolach występuje najlepszy zespół aktorski, złożony z najwybitniejszych sław europejskich, a na ich czele czelowa gwiazda ekranów francuskich, niezapomniana bohaterka filmu „Miljon“

ANNABELLA

Od soboty 16 b. m. w Kinie „Apollo“

Arcydzieło, które bije na głowę najwspanialsze filmy świata oszałamiająco przepychem najsubtelniejszej sztuki!

Rozpiewany, rozłańczony poemat czaru, wdzięku, muzyki, humoru i flirtu!

KONGRES TAŃCZY

Wspaniały romans, młodej wiośnianej miłości pięknej dziewczyny i potężnego cesarza, na tle życia dworskiego, owianego wylwonną pikantnią, szampańskim dowcipem i humorem oraz zgiełkiem bulwarowych zabaw i wojskowych parad!

Największe kreacje żywiowej, kuszącej, pięknej wytwornej ulubieca

HENRY GARATA

LILJANY HARVEY

uroczej

LIL DAGOVER i w. in.

Realizacji genialnych mistrzów reżyserskiej E. Charrelle i Eryka Pommery. Wzdechświatowa sława tego filmu świadczy o jego fenomenalnej doskonałości.

Mimo olbrzymich kosztów nabycia filmu ceny biletów zniżają!

Student włoski Richichi

który strzelał w Paryżu do włoskiego konsula generalnego Gentile.

Kino.

Zarządzenie w sprawie objazdowych kinoteatrów.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało wojewodom zarządzenie w sprawie wydania zezwoleń na przedstawienia kinematograficzne, organizowane przez wędrownie kinoteatry.

Przedstawienia kinoteatrów objazdowych urządzić wolno tylko w miejscowościach, nie posiadających stałych kinoteatrów. W wypadkach, gdy kino objazdowe posiada aparat małego typu, o t. zw. „zimnem świetle i nie palące się taśmy“, wyświetlanie filmów może się odbywać w salach szkolnych, oraz innych lokalach publicznych, nie posiadających specjalnych kabin projekcyjnych.

FILM „BEN-HUR“ ZABRONIONY WE WŁOSZECH. Słynny film „Ben-Hur“ przerobiony z powieści amerykańskiej, przedstawiający sceny z I-go okresu ery chrześcijańskiej, zabroniono wyświetlać w Rzymie.

Przeżył ciekawe.

BŁĘKITNA KSIĘGA. W Londynie ukazała się „Błękitna księga“, zawierająca wszelkie materiały tryzace się Indji, były one przygotowaniem do konferencji Okrągłego stołu. Księga ta waży 3 funty, ma długości 30 cm., szerokości 20 cm., a grubości 2 i pół cm. Zawiera ona 2.300 stronie, obliczono, że posiada milion wyrazów, gdy według ostatnich obliczeń pewnego Anglika, pismo święte ma tylko 773.746 wyrazów.

Celem uregulowania nakładu prosimy o najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

HENRYK FEDERER: 56

Pilatus.

Tłumaczyła z niemieckiego Marja Sandoz.

Copyright by Verlagsbuchhandlung G. Grote, Berlin.

Przedruk wzbroniony.

Hia... hia, Pilatusie... hia... Pilatusie! Gdzie jest ten szary ptak? Pokaż no się ty! Nie gniewam się na ciebie. Wyśmiewaj się ze mnie dalej — masz rację. Nie mogę tam na dole żyć z ludźmi nie mogę tu na górze być sam z sobą. Gdzie stoję — stoję fałszywie. Ciało mam ludzkie ale duszę ja kiegoś samotnego zwierzęcia. Tak, tak. Hej! To musi się raz skończyć! Czy mam zjechać? Trochę się wychylić? Nie będę długo cierpiał. Bywaj ty stara, głodna szczelino! Kiedyś i tak skończę w ten sposób — to pewne. Bierz mnie! Posuń się i zjechał trochę. Naokoło niego piarg zaczął się tańczyć. Znowu bezwiednie odsunął się w tył ze strachem.

Pilatusie — hiaa — Pilatusie! Hop hop. To ludzie, to już dawno woła ktoś na mnie. Pilatusie — hiaaa — hio — hiaaa! Hej! to nie ptak a przynajmniej nie sam ptak. Ktoś mnie szuka. Emil albo Lucjan — Pilatusie. Pilatusie — jak błogo brzmią takie glo-

Perła zapomnianego zakonu.

„Życie S. Nimfy Suchońskiej“, Kanonicki Duchy św. de Saxia. Napisał Józef Stan. Pietrzak Kraków 1931. Do nabycia u SS. Duchaczek. Kraków, ulica Szpitalna 10.

Może niewielu w Krakowie wie, że na pl. św. Ducha, tu gdzie stoi miejski teatr Stowackiego wznosiła się jeszcze przed kilkudziesięciu laty bardzo starożytna budowla, szpital św. Ducha z kościołem przesławego w Polsce Zakonu Kanoników i Kanoniczek od św. Ducha de Saxia, zwanych także Duchakami i Duchaczkami, których zakon istniejący w Polsce od końca 12 w. posiadał tu około 900 domów. Celem tego zakonu było nie tylko głoszenie słowa Bożego, ale przede wszystkim opieka nad chorymi i ubogimi, a więc budowanie pierwszych w Polsce szpitali, szkół, domów dla ubogich i opuszczonych dzieci, wychowanie i nauka młodzieży. Zakon ten wydał wielu uczonych i świętych, a nawet męczenników. Przedmieście kra-

kowskie jak Prądnik, gdzie znajdował się ich klasztor, przesiąknięte nieraz krwią męczeńską tych wielkodusznych zakonników i zakonnic, wymordowanych kilka razy przez Tatarów lub Szwedów. Bywało, że w czasie grasującej w Polsce „czarnej śmierci“ prawie wszystkie Duchaczki padły ofiarą miłosierdzia, pielęgnując chorych, tak że trzeba je było nieraz z obcych krajów sprowadzać.

Wśród tych bohaterów miłosierdzia chrześcijańskiego zajął na początku 18 w. O. Gwidon Bolesław Jaśniewicz i S. Nimfa Kazimiera Suchońska córka rotmistrza polskiej husarii z pod Wiednia 1683 — prawdziwa „heroina miłości“, „adoratorka Najśw. Sakramentu“ i „Aniołowa towarzyska szczęśliwa a łaską wypraszanego cudów i duchem prorockim zaszczycona“ — jak mówi jej żywotopisarz.

Tu w Krakowie, gdzie dziś teatr stoi, żyła (ur. 1688) i umarła (1709) ta świętobliwa Du-

Budowla z XII wieku

Hal i kościół „Duchaków“ w Krakowie zburzony z końcem 19 wieku.

chaczka, której piękny żywot napisał J. St. Pietrzak. Można ją nazwać polską świętą Teresą od Dzieciątko Jezus. Obrazki zaraz po śmierci rozpowszechniono przedstawiały ją w pozycji klęczącej, jak trzyma Dziecię Jezus. Słynęła wśród ubogich jako cudotwórczyni, zwłaszcza w czasie zarazy 1707 i 1708 r. — ale po upadku i rozbiórce Polski, po pożarze klasztoru krakowskiego i wogóle po zniszczeniu Zakonu Duchaków zapomniano o Świętobliwej Siostrze Nimfie. Grób jej niewiadomy, chciała bowiem, aby pamięć o niej zaginęła w zamian za zachowanie Zakonu i Jej sióstr. Bóg też przyjął Jej ofiarę bo mimo kasaty męskiego klasztoru Duchaków dokonanej przez prymasa Poniatowskiego — Zakon Duchaczek czyli Kanoniczek od św. Ducha de Saxia się ostał i żyje w domu pokarmelitańskim. przy kościele św. Tomasa przy ul. Szpitalnej w Krakowie gdzie się siostry oddają kształceniu w szkole panienek i świadczeniu miłosiernych uczynków.

Ale choć pamięć po tej Świętej zakonniccy na jakiś czas zaginęła, Bóg nie dozwolił, aby zaginęła na zawsze; bo oto na nowo powstaje

z grobu zapomnienia i w tych również niewesołych czasach zaczyna promienować znowu Jej postać świetlana, heroizmem miłości, cudownością swą porywając każdego, ktokolwiek zacznie wzytywać się w Jej przesłachny żywot. Już wiele wiele łask spłynęło za przyczyną tej W. Siostry na modlących się do Niej prywatnie.

Dałby Bóg, aby Kraków katolicki ozdobił się nową swoją Świętą w osobie Świętobliwej S. Nimfy Kazimierzy Suchońskiej, a obok, Niej, aby zajął na ołtarzach Jej duchowny przewodnik wielkiej świętobliwości i nauki sługa Boży, O. Gwidon Bolesław Jaśniewicz. — A może Bóg pozwoli, że z pamięcią swych świętych i cały Zakon przesławnych niegdyś w Polsce Duchaków odżyje?..

Ks. Dr. Józef Kaczmarczyk.

4) Do dziś dnia zachował się po nich na pl. św. Ducha starożytny kościół św. Krzyża z podwójnym krzyżem (ich symbolem) wraz z przyległymi budowlami. Od nich i szpitala wzięła nazwę ulica Szpitalna. Jaka szkoda, że zbu-

Zabójczy sygnet

Jeden z sądów berlińskich rozpatrywał w tych dniach sprawę pewnej bójkki karczemnej. Podczas rozprawy dowiedziano się, iż jeden z oskarżonych posługiwał się niezwykle bronią. Miał on na palcu sygnet, w którym ukryte były dwa jak brzytwa ostre nożyki. Sygnet przypomina osławiony jadowity pierścień Borgiów, którym ci kszążeta z okresu Odrodzenia zadawali śmierć swym przeciwnikom politycznym przez uścisk dłoni i ukłucie zatrutą igielką. — Właściciel powyższego sygnetu ze względu na tę podstępą broń skazany został na wysoką karę 1 roku więzienia.

Wybuch wulkanu na fali radiowej.

Po raz pierwszy w dziejach radja udało się przenieść wybuch wulkanu na fale radiowe. Mianowicie dnia 23-grudnia ub. r. nastąpił potężny wybuch wulkanu Kilauca na wysepach Hawajskich. Jeden z reporterów tamtejszego radja zdołał dotrzeć z mikrofonem do samego niemal krateru, umożliwiając w ten sposób przeniesienie wybuchu wulkanu na fale radiowe. Celem zabezpieczenia mikrofonu przed potężnym gorącym, reporter pokrył go troskliwie gęstymi zwojami sukna.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“ należy równocześnie nadesłać 25 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr. od egzemplarza

rzono ten szpital św. Ducha, budowlę starożytną i muzealną o charakterze gotyckim, która dziś mogłaby być służyć za muzeum do zbiorów sztuki.

sy. Więc przecie są dwaj, którzy mnie kochają.

— Pilatusie, drogi łobuzie, bezbożniku, przychodź zaraz! Daj jakiś znak Pilatusie! Nie wolno mi uciekać przed nimi. Wyprowadź ich tu, muszę ich teraz odprowadzić do ludzi. Potem — tak. — Przytożył dłonie do ust i zawołał głośno: Hoioooo... hoioooo — ide... „I nagle urwał. Teraz ma co chciał — od tego krzyku ruszyło pod nim nagle zbocze. Marks zaparł się oboma rękami o glazy jak tylko mógł najsilniej, lecz nie znalazł oparcia. Drobnym piarg uciekał mu między palce — żaden kamień nie tkwił silnie. Cały piarg zaczął zjeżdżać. Położenie stało się nagle groźne.

— Pilatusie! drogi bracie Pilatusie! — wołano bliżej i bliżej — teraz już wiedział, że to głosik Emila — ale nie szorstki jak zwykle tylko dziecinne miękki jak małego hraciszka, który przymila się do starszego by go wziął na barana. Do djabła... Markso wi włosy zlepily się od potu. Więc już naprawdę nie może się cofnąć teraz kiedy chce? Ten kochany chłopak! Czy Marks mógł myśleć, że napędzi mu o siebie tyle strachu? Płacze prawie.

— Pilatusie zlituj się... Pilatusie, jedno słowo! Spróbuj Pilatusie! Ide już i mam czekać przy sobie... Pilatusie! na miłość Boską!

Marks leży już nad samą przepaścią — szczelina ziemi straszliwie ku niemu. Jęzą mu się włosy. Jak tylko się poruszy — piarg zsuwa się na nowo, a siła ciężkości ciągnie go w otchłań. Próbuje oprzeć się o

ziemię — ale nie może nic schwycić, o nie się oprzeć — by uzyskać punkt zaczepienia. Zdaje mu się, że czuje już ciągnący z dołu trupi powiew. Czy ta szczelina głęboka jak noc chce go naprawdę pochłoniąć? Widział prawie jak śmierć podchodziła go powoli. A on przecież taki silny, taki jeszcze ciepły i młody! Nie, nie umierać! O Boże, jakże wygodne jest jego łóżko w schronisku Grindelwald, jak bezpiecznie spoczywać w jego dębowych deskach i wygodnie wyciągnąć się na całą długość! Czy czeka go to jeszcze? Żyć, żyć! Jak mógł tak igrać ze śmiercią? Co za lekkomyślność! O teraz cofnąłby wszystko, co zawinił — przecież nie wiedział co mówi, chepłił się tylko. W poważnej chwili wszystko wygląda inaczej. Boże na niebie, byle żyć, żyć teraz, kiedy wołają do niego serdecznie jak nigdy: „Pilatusie, jeżeli mnie kochasz daj jakiś znak — słyszysz?“ A przyleć co za pospolita śmierć tutaj! Wisiał już nieraz na urwistych skałach, skakał przez lodowe mosty — blyszące ponad straszliwymi przepaściami srebrnym lukiem. Spędził burzliwą noc pod Tsehingelhornem. Wtedy warto było umrzeć, wtedy śmierć była wspaniała. Ale tu na takim zwykłym, niewinnym miejscu, gdzie nie narażałby się najgłupszy Miśbaś, całkiem blisko schroniska, bez woli bez sił powoli zapadać się w zgnębienie, jak rui na rozpadać się w gruzy... o to pospolitość! Ale tak czy inaczej on chce żyć za wszelką cenę. Biedny Florin! biedna Agnieszka. — którzy musieli umrzeć! Ach trzeba się modyfikować o każdą godzinę życia, która dana wam

jest dłużej niż innym. Ratunku, ratunku! chciał krzyknąć — ale najmniejszy ruch mógł go zabić. Więc z głębi duszy szeptał tylko: Prędko, prędko przychodź tutaj! Co przed chwilą napomniało go wstrętem — teraz wy dawało mu się cudowne.

O jeśli jeszcze raz w życiu stanie na silnym gruncie, jeśli dziś jeszcze znajdzie się w schronisku pod ciepłym kocem obok Lucjana i Emila, jeśli będzie mógł wypić szklankę wina i zapalić do niej fajkę (zdaje mu się jakby to wszystko o całą wieczność oddaliło się od niego)... wtedy wybuchnie takim okrzykiem radości, że ciężkie płaszcze lodowe na szczytach Blüemlisalp powieją wysoko ku niebu. „Pilatusie, najdroższy, najlepszy!“ brzmiało już całkiem blisko z mgły. On jest na moim śladzie — wołało radośnie w sercu Marksa. — O jaki mądry! Jeśli mnie uratuje, będę go cenił jak boga. Jeszcze dwie, trzy sekundy i z krząjących dokoła mgieł wychylił się rzeczywiście długi szukający cień młodego Brunnera. Dojrzał Marksa, zatrzymał się nad słuchując. Chciał już wybuchnąć gniewem i skarcić go: Dlaczego nie odpowiadasz i napędzasz mi tyle strach? Co tu robisz? Wstawaj zaraz i chodź ze mną! Lecz nagle zobaczył, że Marks lekko potrząsa głową i drży w ramionach do połowy ciała wychylony nad przepaścią, usłyszał szmer staczającego się piargu, dojrzał okrytą śmiertelnym potem, przerażoną jego twarz i w jednej sekundzie pojął straszne położenie.

(Dalszy ciąg nastąpi.)